

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců JUDr. Václava Štencla, MA, a Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., ve věci

žalobce: **M. Š.**
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Martinou Tesařovou
sídlem Hořelická 1230/39, 252 19 Rudná

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného,

takto:

- I. Žalovaný je povinen vydat rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informací podané žalobcem dne 5. 9. 2024, evidované pod sp. zn. OPKZU 109/2024, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 14 269 Kč, a to k rukám advokátky JUDr. Martiny Tesařové do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce podal žalovanému dne 5. 9. 2024 žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále „informační zákon“). Žalovaný žalobce vyzval k úhradě nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, které vyčíslil částkou 1 170 Kč. Proti výzvě podal žalobce stížnost na postup při vyřizování žádosti o poskytnutí informací (dále „stížnost“) ve smyslu § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona. Jelikož žalovaný o stížnosti sám nerozhodl, postoupil ji dle § 16a odst. 5 informačního zákona Ministerstvu dopravy jako nadřízenému orgánu. Ministerstvo dopravy o stížnosti nerozhodlo.

II. Stanoviska účastníků řízení

2. Žalobce se domáhá uložení povinnosti žalovanému, aby o žádosti o poskytnutí informací rozhodl. Uvádí, že marným uplynutím lhůty pro vyřízení stížnosti byl vyčerpán prostředek ochrany proti nečinnosti, s nímž právní předpis spojuje přípustnost žaloby na ochranu proti nečinnosti. Za této situace podle něj musí povinný subjekt poskytnout požadované informace bez nároku na úhradu nákladů.
3. Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že stížnost postoupil Ministerstvu dopravy, které je nečinné. Žalovaný je přesvědčen o správnosti vyúčtovaných nákladů. Nyní nemá jinou možnost, jak být ve věci více aktivní. Navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Krajský soud v Brně shledal, že žaloba byla podána včas, je přípustná a žalobce před jejím podáním vyčerpал prostředek ochrany proti nečinnosti, jak požaduje § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Za prostředek ochrany proti nečinnosti soud považuje stížnost žalobce proti výši úhrady požadované žalovaným v souvislosti s poskytováním informací ve smyslu § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona. Tento právní názor vyslovil v podobných situacích Nejvyšší správní soud již opakovaně (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2012, č. j. 2 Ans 13/2012-14; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Akt ve smyslu § 16a odst. 7 informačního zákona, kterým má nadřízený orgán vyřídit stížnost žalobce, totiž není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a tudíž žalobce ani není aktivně legitimován pro to, aby se mohl u soudu domáhat jeho vydání nečinnostní žalobou dle § 79 odst. 1 s. ř. s. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 11. 2020, č. j. 2 As 397/2019-40, není-li rozhodnutí o stížnosti dle § 16a odst. 7 informačního zákona rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., pak není logické nutit žadatele, aby se jeho vydání musel pokoušet domáhat postupem dle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „správní řád“), neboť ani po případném marném využití tohoto prostředku by nebylo možné podat proti nadřízenému orgánu povinného subjektu žalobu na ochranu proti nečinnosti.
5. Nelze rovněž odhlédnout od skutečnosti, že v projednávané věci je to žalovaný, nikoli jeho nadřízený orgán, kdo je žalován pro nečinnost s vyřízením žádosti o informace, kterou žalobce požaduje. Ačkoliv jeho nečinnost nevznikla jeho vlastní vinou, v procesu poskytování informací je třeba akcentovat efektivní, účinné a v rozumném časovém horizontu dosažitelné právo na ochranu proti nečinnosti kteréhokoli subjektu (srov. rozsudek č. j. 2 Ans 13/2012-14). Cílem žalobce je získat co nejdříve požadované informace. Není pro něj důležité, který orgán má zrovna v dané fázi řízení formálně rozhodnout a nečiní tak. Nelze tak po něm ani spravedlivě požadovat vynakládání dalšího

úsilí pro sjednání nápravy v případě nečinnosti jiného orgánu, než který má rozhodnout o jeho žádosti. Nečinnost nadřízeného orgánu je v důsledku toho v tomto případě třeba přičítat k tíži povinnému subjektu, a pouze vůči němu tak směřovat žalobu na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 s. ř. s.

6. Na výše uvedených závěrech nemůže nic změnit ani novela informačního zákona, provedená zákonem č. 111/2019 Sb. Ta do § 16b odst. 3 informačního zákona toliko zakotvila speciální pravidlo pro určení věcné příslušnosti orgánu, který rozhoduje o opatření proti nečinnosti nadřízeného orgánu. Tím je od účinnosti novely Úřad pro ochranu osobních údajů. Východiska, na kterých byla výše citovaná judikatura založena, však zůstávají platná, a na opatření proti nečinnosti nadřízeného orgánu nadále nelze nahlížet jako na prostředek ochrany před nečinností povinného subjektu.
7. Žalobce podal žádost o informace u žalovaného dne 5. 9. 2024. Žalovaný jej přípisem ze dne 18. 9. 2024 vyzval k úhradě nákladů v souvislosti s poskytnutím informací. Téhož dne žalobce podal dle § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona stížnost proti oznámení žalovaného o výši úhrady za poskytnutí informací dle § 17 odst. 3 informačního zákona. O této stížnosti byl nadřízený orgán žalovaného, tj. Ministerstvo dopravy, povinen rozhodnout dle § 16a odst. 8 informačního zákona do 15 dnů ode dne, kdy mu byla stížnost předložena. Stížnost žalobce mu byla předložena dne 1. 10. 2024, Ministerstvo dopravy bylo tedy povinno stížnost vyřídit do 16. 10. 2024. Stížnost však nevyřídilo a žalovaný zároveň o žalobcově žádosti o informace nijak nerozhodl, ani mu informace neposkytl. S ohledem na výše uvedené je proto nutno považovat stížnost, jakožto prostředek ochrany proti nečinnosti žalovaného, za bezvýsledně vyčerpanou.
8. Jelikož byly splněny všechny procesní podmínky, soud přistoupil k posouzení důvodnosti žaloby, a to na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
9. Lze zopakovat, že žalobce podal svou žádost o informace u žalovaného dne 5. 9. 2024. Žalovaný o žádosti dosud nijak nerozhodl (ani požadované informace neposkytl). S ohledem na to, že o stížnosti proti výzvě k úhradě za poskytnutí informací nebylo rozhodnuto v zákonné lhůtě, nemohl žalovaný (přínejmenším do rozhodnutí o stížnosti) podmiňovat poskytnutí informací zaplacením úhrady a stal se tak uplynutím lhůty pro rozhodnutí o této stížnosti nečinným vedle Ministerstva dopravy i on sám (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2022, č. j. 10 As 342/2020-46).

IV. Shrnutí a náklady řízení

10. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení shledal žalobu důvodnou, a proto žalovanému na základě § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informací (za což je nutno v režimu informačního zákona považovat také faktické poskytnutí informací), a to v zákonné lhůtě 15 dnů dle § 14 odst. 5 písm. d) informačního zákona.
11. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a z odměny a náhrady hotových

výdajů zástupkyně žalobce. Odměna zástupkyně činí dle § 9 odst. 6, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepsání žaloby) 2 x 4 620 Kč a náhrada hotových výdajů činí dle § 13 odst. 3 citované vyhlášky 2 x 450 Kč. Jelikož je zástupkyně plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 2 129 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 14 269 Kč. Soud nepovažoval za účelně vynaložené náklady žalobce jeho výdaje související se sepsáním repliky (tj. odměnu jeho zástupkyně za tento úkon právní služby a s tím spojenou náhradu hotových výdajů). Soud žalobce k podání repliky nevyzýval a replika do věci nepřinesla nic nového; ostatně výsledek sporu byl pro obě strany předvídatelný s ohledem na dřívější rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2024, č. j. 31 A 47/2024-34, v prakticky shodné věci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 25. března 2025

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu